

Dobré zprávy:

Časopis Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové ročník 2 (2010) : č. 3 – listopad

Editorial

Běžný obrázek: v tramvaji sedí mladík a nad ním visí na tyči starší žena, třímající v druhé ruce těžkou tašku. Anebo jiný, neméně častý: starý člověk těžce nastupuje předními dveřmi a postava na sedadlech vyhrazených seniorům a postiženým se sice zvedá, ale ve tváři nemá žádný povzbuzující úsměv, jenom otrávený výraz. Kdeže je úcta ke stáří? Proč chybí pochopení a vcítění se? Ano, starší lidé bývají někdy také zlí a vůči mládí drsně nelaskaví, ale jestli je něco na světě jisté, pak je to běžící čas. Čas, který se nezastaví nikomu z nás, pokud máme to štěstí a naše svíčka smí dohořet, aniž by byla zhasnutá předčasně.

Starší lidé se musí smířovat nejen s tím, že čas jim nechává na těle pocítit svůj kvap a že pozdně zralý věk musí přijmout mnohá omezení, se kterými se člověk smíruje lépe či hůře. Většinou však hůře, pokud nepřivolá na pomoc moudrý nadhled a vyrovnání. Seniori bohužel patří i mezi ty skupiny, jež jsou výrazně ohroženy chudobou a sociálním vyloučením. Letošní Evropský rok boje proti chudobě přímo vybízí k tomu, abychom si to přiznali a vyslovili to nahlas, byť mluvení o chudobě se nedobře poslechává a není společensky IN. Lépe se naslouchá tomu, jak skvěle postupujeme na kariérním žebříčku, jakou exkluzivní dovolenou jsme letos zažili, jak velkoryse pojatý dům dostavujeme. Ne, není to fér takhle zobecňovat, ale kdo z nás se rád dívá na nuzáky a bezdomovce? Kdo má dostatek velkodušnosti, aby se neušklíbnul nad člověkem zdevastovaným závislostí, ať již alkoholovou, hráčkou, nebo jinou? Kdo dokáže vytáhnout prapor do boje za to, aby dostali novou šanci i ti, kteří spadli do spodních pater společnosti svým vlastním zaviněním?

Přesto tu takoví jsou. Pomáhají lidem, vytěsňeným na samý okraji společnosti, dle svých možností, jako by neznali slova únava, vyhoření, marnost. Najdete je třeba v různých nestátních neziskových organizacích, z nichž pět (IQ Roma servis, Člověk v tísni, Socioklub, sdružení SKOK a česká síť EAPN) spustilo na začátku loňského roku projekt „NAPSI spolu!“.

NAPSI je zkratka pro Národní akční plán sociální inkluze (začleňování), který členům EU tak trochu vnutila Evropská komise. Zaukolovala je, aby vytvořili strategie pro začleňování lidí žijících v sociálním vyloučení zpět do běžného života a v návaznosti na ni pak konkrétní plány, jak je prosadit. Gesci nad NAPSI má MSPV ČR, které však těžko vyřeší jeho podstatný problém: absenci orgánu vybaveného příslušnými kompetencemi. To však není jediné slabé místo NAPSI, a proto neziskové organizace přispěchaly na pomoc a vytvořily projekt „NAPSI spolu!“, jehož cílem je napomoci tomu, aby akční plán sociální inkluze na léta 2011 a 2013 byl vnímán s patřičnou vážností, měl patřičný prostor a hrál odpovídající roli. Využívají přitom zkušeností těch, pro které je plán vytvořen, tedy lidí sociálně vyloučených bez ohledu na to, jaké byly příčiny jejich pádu do sociální pasti.

Stárnutí a Evropskému roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení je věnováno toto číslo Dobrých zpráv. A abych zůstala věrna názvu časopisu, dobrou zprávu pro seniory jsem si nechala nakonec: Stárnutí je nejen o biologickém procesu vyznačujícím se ubýváním fyzických sil, ale je také obdobím rostoucí vnitřní svobody, harmonie a nenahraditelnosti z pohledu zachování kontinuity generací.

Irena Šatavová
šéfredaktorka Dobrých zpráv

Z obsahu...

Rozhovor
s Milenou Černou
o roku boje proti
chudobě

Fotoreportáž
z odstartování osvětové
kampaně proti
diskriminaci seniorů

Aktuality
týkající se VDV
slovem i obrazem

O koncertech
dobré vůle s Helenou
Navrátilovou

Zaměřeno na
program Senior

„Starší lidé
jsou nenahraditelní,”
říká v rozhovoru Helena
Illnerová

2010: Evropský rok boje proti chudobě

Rozhovor s národní ambasadorkou roku Milenou Černou

● Kdo a proč vyhlásil rok 2010 rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení?

Stojí za tím náš eurokomisař Vladimír Špidla, který se do problému chudoby velice zahloabal a zjistil, že chudoba je téma, které nikdo nemá rád – novináři o něm neradi píší, veřejnost o něm nechce slyšet. Přesvědčil ostatní europoslance a Evropský parlament nakonec odhlasoval, že rok 2010 bude rokem boje proti chudobě, že bude potřeba podívat se na kořeny, z nich chudoba vyrůstá, a vystavět systém preventivních programů. Programů, které zabrání tomu, aby se lidé dostávali do těch nejhorších situací, které jsou ekonomicky i lidsky velice nevýhodné.

Irena Šatavová

Letošní rok je Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. „Je po dlouhé době první příležitostí, kdy je možné říkat nahlas, že chudí lidé mají právo říci vlastními slovy, co cítí, co jim chybí a co jim pomáhá. Je to skvělá zkušenost. Doufám, že se nám ji podaří využít a že tímto principem dokážeme „nakazit“ veřejnou správu, politiku a lidi, kteří mají v chudobě rozhodující slovo,“ říká Milena Černá, která byla Evropskou komisí jmenována ambasadorkou Evropského roku 2010. S kým jiným nežli s ní jsme si měli o tomto roce povídat?

● Dá se nějak kvantifikovat, kdy jsou lidé ohroženi chudobou?

Ekonomičtí poradci doporučují, aby lidé měli v rezervě aspoň tři měsíční výplaty pro případ nějakých větších výdajů nebo nahodilých událostí. Pokud tomu tak není, jsou ohroženi chudobou a žijí na samém okraji společnosti.

● Platí, že do této kategorie patří především staří lidé?

Lidé se to často domnívají. Jistěže senioři tady narození nežijí ve své většině v nějakém přepychu, ale kupodivu jsou to především děti, rodiny s více dětmi či osamělí rodiče s dětmi, kteří jsou chudobou nejvíce ohroženi. Početně je jich více než starších lidí, ale ti jsou hned na druhém místě. Spadají sem také lidé ze střední vrstvy – stačí, když si vezmou spotřebitelské úvěry, žijí na dluh a v okamžiku, kdy je překvapí ztráta zaměstnání nebo nemoc, nemohou je splácet. Dluhy narůstají a oni se mohou dostat do kategorie lidí ohrožených chudobou nebo dokonce lidí zchudlých na základě těchto půjček.

● Je chudoba z důvodu předlužení novým trendem?

Ano. Tento fenomén dříve nebyl v centru pozornosti. Objevil se teprve nyní, kdy se vyskytla spousta bankovních a nebankovních institucí, které nabízejí úvěry, jako by byly bez rizika, jako že malou splátku zvládne platit každý i ten, kdo nemá bezpečné zaměstnání. Díky tomu narostlo množství lidí, kteří se dostali do pasti dluhů, ze které nemohou vyběhnout. Jsou pak velice pronásledovaní myšlenkami, že se stanou bezdomovci, že nezabezpečí svým dětem

jídlo, natož vzdělání. A tyto myšlenky jim užírají duši, takže žijí v naprostém stresu, což má vliv i na jejich zdraví.

● Je možné statisticky podchytit počet lidí žijících v ČR v chudobě?

Přestože ukazatele a kritéria chudoby se v mezinárodních statistikách měnily, ČR zůstává opakovaně na první pozici jako země s nejpříznivějšími podmínkami z hlediska chudoby. Čísla vypovídají o 8 – 10 % lidí v ČR, kteří spadají pod hranici chudoby, což představuje asi milion lidí. Je to hodně, zejména když si představíte každý jednotlivý osud. V jiných zemích je situace z hlediska čísel sice ještě horší, ale nelze porovnávat dopady těchto čísel vyjádřených v korunách a v eurech. Nízká chudoba v ČR je dána tím, že u nás je příjmová nerovnost ve srovnání s ostatními členskými zeměmi EU nízká. Je přitom potřeba vzít v úvahu, že hranice chudoby je stanovena na národní úrovni každé členské země. V absolutním vyjádření je hranice chudoby například v Německu vyšší než v ČR, a proto by se část osob, které jsou v ČR nad hranicí chudoby, ocitla pod hranicí stanovenou pro Německo.

● Jakou roli při pádu do chudoby hraje ztráta bydlení?

Zásadní. Mělo by být obecně uznané, že člověk nesmí překročit práh svého bytu na ulici, jinak je zle. Zle nejen pro něho, ale i pro stát, veřejnou správu, rozpočet. Když zabráníte tomu, aby byli lidé vystěhováni na ulici, a pomůžete jim překonat stávající nepříznivé období, je to pro ně úplně jiná situace, než když se člověk ocitne na ulici. Pak hledá práci, kterou nemůže najít už

2010: Evropský rok boje proti chudobě

pokračování rozhovoru s Milenou Černou

jenom proto, že se nemá kde umýt, prostě je to hrozné. A náročnější je to též pro stát, protože všechny služby, které potom takový člověk potřebuje, jsou nákladnější než ta trocha, která by ho zachránila na začátku.

● **Lidé si ale často říkají, že do chudoby upadají jen ti, kdo nechtějí pracovat, holdují alkoholu a podobně, a hledí pak na takové lidi skrz prsty.**

Myslím si, že chudoba by neměla být obecně vnímána tak, že kdo je chudý, ten je také špatný. Lidé se do této situace mnohdy dostávají s malou mírou svého zavinění, či docela nevině. Každopádně tito lidé potřebují spíš pomoc než pohrdání a už určitě ne represí. U cílových skupin bezdomovců, lidí duševně nemocných, závislých a starých veřejnost nechápe, jak moc pozitivního je potřeba mezi ně vnést. Člověk se nedá odsoudit jen proto, že se ocitne mezi nimi.

● **Přesto bývají vnímání jako spodina a vyvrhelové.**

Veřejnost spíše soucítí s dětmi či zdravotně postiženými lidmi, kteří však v naší společnosti dosáhli již značného uznání a nároku. Je důležité, aby zmíněným skupinám lidí bylo pomoci bez ohledu na to, zda si danou situaci sami způsobili. Každému je třeba dát šanci, protože každý může společnosti něco přinést, každý něco umí. Jde jen o to nabídnout mu takovou činnost, aby se mohl uplatnit.

● **Zde je asi prostor pro preventivní programy, které jste již zmínila.**

Preventivní programy by měly zabránit tomu, aby se lidé dostali do těchto mezních situací. MPSV dostalo od Evropské komise určitou částku na to, aby se pořádaly kampaně proti negativnímu pohledu na chudobu a aby obracely pozornost k možnostem nabídky sociálních služeb, vzdělávání dětí, k tomu, jak je lidem možno pomoci, přestože se to na první pohled může zdát být marné. Ne, není to marné! Když dáte každému šanci, tak si můžete být jisti, že nějaké procento lidí ji využije.

● **Můžete být trochu konkrétnější v tom, jak to funguje?**

MPSV podporuje v boji proti chudobě zejména nestátní neziskové organizace, zaměřené na určité cílové skupiny a stojící zásadně na straně lidí, kteří mají nějaký lidský malér. Obdivuhodná je velká vytrvalost těchto organizací: Nový Prostor existuje již deset let, Naděje dvacet let... Sborně poskytují lidem, kteří se ocitli v chudobě či jsou sociálně vyloučení, ještě něco navíc nad rámec státní podpory. To něco je právě ona šance. Nasměrují jejich kroky, kam by měli jít, připravují jim individuální program dalšího postupu, poskytují poradenství při předlužení. To všechno jsou zásadní věci, které nestátní neziskové organizace přidávají k tomu, co veřejná správa může poskytnout na základě zákonných nároků.

” Přesvědčili jsme se, že nejtěžší je získávat dary na podporu bezdomovců, lidí duševně nemocných, lidí závislých a starších

● **Jak poznamenal rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení činnost VDV?**

VDV má program Obyčejný život, který je zaměřený na lidi nacházející se v obtížných sociálních situacích. Jen těžko bychom mohli pomáhat jednotlivým osobám, a proto program podporuje projekty většinou nestátních neziskových organizací, které se starají o lidi na ulicích, matky s dětmi bez domova, azylové domy, děti, jež odcházejí z dětských domovů bez dostatečných návyků, které by jim umožnily uplatnit se v běžném životě. Podporujeme také sanaci rodin, které se ocitnou v materiální nouzi, nemají dostatečné podmínky pro bydlení a to je příčinou rozdělení rodiny. Integrita rodiny se zhroutí. Jde o multidisciplinární obor, kde se potkávají problémy bytové, sociální

a třeba i předlužení nebo závislostí. Podporujeme programy bránící rozpadnutí rodin a pomáhající rozpadlým rodinám, rodičům, kteří se usilují o to, aby se k nim do biologické rodiny vrátily jejich děti z dětských domovů. Organizací podporující tyto rodiny přibývá (existují v Praze, ve Středočeském kraji, v Ostravě, v Plzeňském kraji) a jsou úspěšné. My se snažíme jejich úspěšnost ještě zvýšit tím, že na jejich činnost poukážeme a také na ni přispíváme.

● **S touto novou metodou souvisí tzv. participační přístup. Můžete ho vysvětlit?**

Pro činnost organizace bránící rozpadu rodin je velmi prospěšné, když se obrátí na své klienty nebo na lidi, kteří již prošli procesem sanace rodin, a ti jim sdělí své zkušenosti. Řeknou, co jim v dané situaci nejvíce vadilo, co je nejvíce strhávalo dolů a naopak co jim nejvíce pomohlo, kterou organizaci považují za klíčovou z hlediska svého života. Metodu participace jsme pomáhali vytvořit kontaktem na různé organizace a jejich propojením. Myslím si, že tato metoda je výdobytkem právě roku proti chudobě, protože jsme se zamýšleli nad tím, jak stávající procesy zlepšit.

● **Jaké další výdobytky přinesl letošní rok boje proti chudobě?**

Těch bylo několik. Zaprvé se podařilo otevřít téma chudoby pro veřejnost. Novináři se o ně začali zajímat, což předtím bylo nemyslitelné. V novinách vyšly různé dokumenty a články o roku boje proti chudobě, a pokud se to několikrát zopakuje, dostane se téma chudoby do povědomí veřejnosti, která už na ně nereaguje tak rozčileně. Druhým pozitivem je uvědomění si, že i chudí lidé mají stejná lidská práva a zaslouží si stejnou důstojnost jako ostatní lidé, neboť se do dané situace často dostávají z důvodů, které jsou nezbadatelné, neuchopitelné a těžko řešitelné. Jako další plus bych jmenovala preventivní programy, které nejsou doceněné. Represe je vždycky po ruce. Dát návrh na umístění dítěte do dětského domova je velice snadné. Oddělení sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD) má vcelku jednoduchou roli: zjistit, ▶

2010: Evropský rok boje proti chudobě

pokračování rozhovoru s Milenou Černou

že dítě nemá vlastní postel, nemá vlastní stůl na učení, vyplní formulář, udělá předběžné opatření pro soud a ten reaguje tak, že dítě se ocitne v dětském domově, aniž tomu rodiče mohou zabránit. Tohle se musí změnit. Individuální pomoc dané rodině je sice náročnější, ale je přirozenější.

- **Vy osobně působíte jako předsedkyně občanského sdružení Evropan Anti Poverty Network ČR (EAPN), které je součástí celoevropské sítě proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Co vám to přináší?**

EAPN je pro mě zajímavá tím, že vytváří prostředí, kde je přirozené hovořit o chudobě a o možnostech jejího odstranění. Chudí lidé jsou ve všech zemích, ale existují různé cesty, jakými lze jejich život změnit. Je velmi povzbuzující, že EAPN je praporem pro všechny národní organizace, neboť jim poskytuje informace, inspiruje je a vytváří pro jejich činnost vnější rámec. Česká národní síť EAPN sestává z organizací, které stojí v první linii mezi lidmi chudými a sociálně vyloučenými, ať už se to týká Romů v určitých lokalitách, lidí dlouhodobě nezaměstnaných, lidí, kteří jsou v několika generacích z dětských domovů, či lidí z cílových skupin, o nichž jsem hovořila – lidí závislých, nemocných, duševně postižených.

- **Co konkrétně podnikáte?**

Například jsme vytipovali asi 12 skupin lidí postižených chudobou a uspořádali jsme letos v dubnu jejich dvoudenní národní setkání za pomoci animátorů z jednotlivých občanských sdružení a cílových skupin, kteří usnadnili společnou komunikaci. Byli jsme překvapeni tím, že lidé, kteří se tam dostavili, nehovořili vůbec o tom, že by potřebovali více peněz či vyšší dávky, ale říkali, že jako nejhorší na své životní situaci vnímají to, že ostatní jimi pohrdají, že jsou stigmatizováni chudobou a nezaměstnaností. Nejvíce jim vadí, že se na ně lidé dívají, jako by neexistovali, že je ignorují, že se jich nikdo nezepτά: Jak se cítíte? Nejvíce trpěli nedostatkem komunikace s ostatními lidmi a uzavřením se mezi sebe. Tím se propadají ještě hlouběji.

Paní Milena Černá při svém vystoupení na květnovém happeningu na pražském Andělu konaném u příležitosti Roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

- **Našli jste nějaký východiska z této situace?**

Na setkání zazněly takové myšlenky a koncepty, o nichž by nikdo nepřepokládal, že se mohou zrodit v hlavě člověka bojujícího o každodenní existenci. Tito lidé mají nápady. Například že by domy, v nichž nikdo nebydlí a hrozí, že se z nich stane squat, mohli jejich majitelé nabídnout lidem, kteří nemají střechu nad hlavou. S touto myšlenkou přišel již před 2. světovou válkou charismatický abbé Pierre ve Francii, zakladatel hnutí Emauzských domů, což určitě besedující nevěděli. Došli k tomu ale sami. Mají v hlavě narýsovaný plán, jak by se dalo s malými prostředky pomoci lidem, jež každý den hledají útulek. Nebo navrhovali, aby byly úplně zrušené herny, protože vidí, jaké neštěstí a ožebračení přinášejí lidem, kteří propadli hráčství. V Řecku to už udělali! To jsou příklady toho, že tito lidé

dobře vědí, co je příčinou jejich chudoby a životního neštěstí. Už jenom tohle je dost dobrý výstup z roku boje proti chudobě.

- **Takže je třeba těmto lidem naslouchat?**

Příští rok chceme pořádat podobná setkání na regionálních úrovních a zejména chceme tuto myšlenku rozvinout. Když vzniká nějaká sociální komise, tak je úplně běžné, že je v ní vozíčkář nebo nevidomý atd., aby v ní byla zastoupená skupina, o níž se rozhoduje. Pokud se však rozhoduje o lidech postižených chudobou a sociálním vyloučením, nikdo si nemyslí, že by se i oni měli účastnit procesu nápravy či rozdělování finanční úlevy. Mnozí úředníci to považují za nemyslitelné, protože se rozhoduje o penězích. O penězích se ale rozhoduje vždycky! Kam je dát a kam ne. Proč tedy neposlouchat i tyto lidi mezi námi, kteří tvoří minimálně jednu desetinu obyvatelstva. ●

Mluvme o stáří!

1. říjen je Dnem seniorů. Téhož dne odstartovala osvětová kampaň obecně prospěšné společnosti Elpida plus (o níž jsme psali v minulém čísle časopisu) a Nadace O2, jejímž cílem je vymezit se proti diskriminaci seniorů, připomenout hodnoty, které s sebou stáří přináší, probudit zájem o téma stáří a podnítit mladé lidi k mezigenerační diskuzi.

V České republice žije více než 1,5 milionu lidí starších 65 let a bude jich přibývat. O stárnutí se přitom často mluví jako o hrozbě a stáří je vnímáno jako něco negativního. V médiích jsou senioři zobrazováni jako skupina lidí, na kterou se doplácí, skupina, která zadlužuje vlastní děti a vnuky. Jakoby se ze společnosti vytratila schopnost naslouchat starším lidem a vážit si jejich zkušeností. „Zkusme to změnit, mluvmе spolu a dívejme se na člověka, ne na věk,“ nabádá kampaň, do které se zapojily i známé osobnosti, herečky Jana Plodková a Iva Pazderková, herec Petr Vaněk a zpěvák kapely Please the trees Václav Havelka, kteří se objevují na plakátech ke kampani, kde říkají: „Nech moji babičku na pokoji!“ Jedním z partnerů celé kampaně, která běží v září a říjnu 2010, je Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

Vizuál kampaně Mluvme o stáří

Partneři a klienti Elpidy plus přišli na slavnostní otevření Centra Elpida

Před startem kampaně Elpida plus slavnostně otevřela nové Centrum Elpida pro seniory v Praze 4

Školička internetu pro seniory v novém centru

Bronislava Hilliová (vlevo), ředitelka Elpidy plus, a ředitelka VDV Milena Černá na tiskové konferenci kampaně

Jiří Hrabě, PR manažer Elpidy plus, moderuje tiskovou konferenci kampaně „Mluvme o stáří“

Nové Centrum Elpida pro seniory, Na Strži 40, Praha 4 - Pankrác

Přípravy na tiskovou konferenci kampaně Mluvme o stáří

Připravila Monika Granja

Program Senior

Problematicke stáří přikládá VDV velkou důležitost po celá desetiletí své nadační a společenské působnosti. Vztah společnosti ke starým lidem je zřetelným ukazatelem její úrovně a měl by „vysloužilé“ spoluobčany chránit před nebezpečím jakéhokoli sociálního vyloučení. Proto VDV podporuje občanská sdružení a charitativní instituce, které poskytují sociální a zdravotně sociální služby zachovávající důstojnost občanů ve stáří, nemoci a smrti.

Za tímto účelem VDV vytvořil programy Senior, Milá sestřičko, vyhlásil literární soutěž Staří lidé okolo nás a z nejlepších příspěvků vydal sborník. Zde je několik důležitých dat, čísel a mezníků charakterizujících aktivity VDV ve směru k seniorům:

- program Senior byl založen před 16 lety a je financován převážně z Benefičních koncertů dobré vůle, Nadačního investičního fondu a dědictví odkázaných VDV;
- za posledních deset let vynaložil VDV na program Senior téměř 17 milionů korun;
- program Senior podporuje zejména vzdělávání zaměstnanců zařízení pečujících o seniory, terénní zdravotní a sociální služby se zaměřením na seniory, vybavení charitativních domů, hospiců, mobilních hospiců, domovů seniorů (obzvláště jsou-li jejich

zřizovateli nestátní neziskové organizace), pořízení zdravotních pomůcek pro ošetrovatelskou službu;

- první z řady Benefičních koncertů dobré vůle na podporu programů Senior a Nová rodina se konal v listopadu 1995 v klášteře Sv. Anežky a kromě Bambini di Praga tam účinkovali Virtuosi di Praga a harfistka Kateřina Englichová; za 15 let vynesly benefiční koncerty 16 milionů korun;
- s programem Senior byl úzce spjat další projekt VDV - Milá sestřičko, jehož smyslem bylo zlepšit komunikaci mezi sestrami a pacienty ve zdravotnických zařízeních;
- v lednu 2006 vyhlásil VDV literární soutěž pro mládež do 26 let na téma Staří lidé okolo nás, do které se přihlásilo 99 účastníků se 111 příspěvky (nejmladšímu bylo osm let); hodnotící komise vybrala čtyři nejlepší texty a dvacet šest příspěvků vydala nadace ve sborníku „Staří lidé okolo nás“;
- mezi organizace, které VDV z programu Senior podpořil, patří Život 90, Diakonie Českobratrské církve evangelické, Česká katolická charita, Dobré dílo Milosrdných sester sv. Karla Boromejského, Živá paměť, o. p. s., Diecézní charita Brno, Domov seniorů ve Štěkni, mobilní hospic o. s. Tři v Čerčanech, Elpida, o. p. s., a řada dalších.

Připravila Monika Granja

Smutný blues

*Starý bledý muž
svým životem unaven
v houpacím křesle
ovínut kočkou
si brumendem zapěl
své smutné blues
Jak šťastným život utek
rozběhl se v dlaních
a svráštělá čela
teď bičují šediny
když zafouká,
vždyť*

*jenom jeho staré já
jen to občas vzpomíná
jak v mládí jeden starý černoch
na saxofon válel smutná blues
tak dávno žil své noci jazzu
tehdy pouze
jedna chvíle
jediný zvuk stačil mu,
aby život připadal jen
jak rozladěný akord mistra M*

*Tehdy zdánlivé rozbřesky šedého stáří
svým temným tónem
modraly*

Kamila Abbasi,
15 let, Brno

(účastnice soutěže Staří lidé okolo nás)

Aktuality

Vernisáž výstavy fotografií o Olze Havlové v Kavárně Lucerna

V úterý 12. října 2010 VDV slavnostně zahájil výstavu fotografií o paní Olze Havlové. Fotografie představují paní Olgu v letech, kdy pracovala pro Výbor dobré vůle a později pro nadaci nesoucí její jméno. Fotografie zachycují setkání se spřízněnými osobnostmi, které VDV podporovaly v jeho počátcích, setkání Olgy Havlové s dětmi a dospělými se zdravotním postižením i prostředí ústavů sociální péče a psychiatrických léčeben, které si paní Olga přála co nejdříve změnit k lepšímu. Vystavené archivní fotografie byly pořízeny O. Němcem, B. Holomíčkem, Z. Chrapkem, G. Čapkovou a dalšími profesionálními fotografi. Výstava se koná u příležitosti uplynutí dvaceti let od založení VDV a probíhá v Kavárně Lucerna v Praze 1 do 20. listopadu 2010.

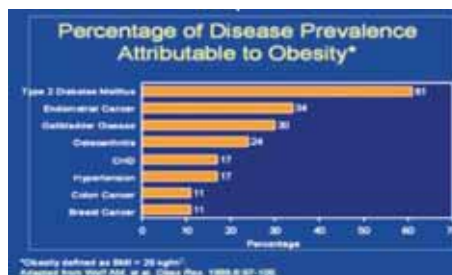
Jan Škrabálek – patron Běžců dobré vůle

Jan Škrabálek, jeden z nejuznávanějších a nejlepších extrémních sportovců v ČR, se stal patronem projektu Běžci dobré vůle. Dobrodružný sportovec takto podpořil běh za charitu Výboru dobré vůle, který se letos již potřetí koná v rámci PIM běžeckého seriálu 2010. Běžci dobré vůle se 11. září zúčastnili TESCO Grand Prix Praha a svým během podpořili lidi se zdravotním handicapem.

Noví stipendisté Fondu vzdělání

Poradní sbor Fondu vzdělání v září udělil pravidelné stipendium dalším 11 studentům se sociálním a zdravotním handicapem. Ke stávajícím 60 studentům, kteří již dostávají dlouhodobá stipendia, tak přibyli noví studenti, jež by si studium bez pomoci Fondu vzdělání nemohli dovolit. Fond vzdělání je společný dlouhodobý projekt ČSOB a VDV. Posláním projektu je udělování stipendií a jednorázových příspěvků mladým lidem, kteří mají ztížené podmínky pro studium kvůli svému zdravotnímu či sociálnímu handicapu.

Seminář „Perioperační péče o obézní a starší pacienty“

7. října 2010 se v Privátním klubu Kina MAT konal seminář navazující na projekt mezinárodního vzdělávání lékařů v Salzburgu. Vystoupila na něm MUDr. Dagmar Seidlová z Fakultní nemocnice Brno, která je účastnicí OMI lékařských seminářů v Salzburgu a která zde přednesla nejnovější poznatky z oboru získané právě v Salzburgu. Vzdělávacího semináře se zúčastnili lékaři z léčeben pro dlouhodobě nemocné, z charit, diakonií i agentur domácí péče.

Olga Havlová

Katalog výstavy fotografií o Olze Havlové

Archivní fotografie použité pro výstavu o paní Olze Havlové jsme vydali v elektronickém katalogu o výstavě v Lucerně. Pokud nebudete mít možnost navštívit Lucernu a podívat se na výstavu, stáhnete si katalog z našich webových stránek www.vdv.cz sekce Naše publikace. Nechte si okouzlit osobností paní Olgy a lidmi, kteří ji při působení ve VDV doprovázeli.

Udržet rodiny pohromadě

Publikace Udržet rodiny pohromadě

Společně se sdružením SKOK jsme vydali publikaci „Udržet rodiny pohromadě“, která je výstupem projektu „Podpora integrity rodin ohrožených sociálním vyloučením a jejich místo v měnící se Evropě“. Cílem projektu byla výměna zkušeností v oblasti poskytování sociálních služeb péče o ohrožené rodiny v zemích Visegrádské čtyřky. Publikace

obsahuje příspěvky expertů z České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Publikace je k dostání zdarma v sídle VDV a SKOK či je volně ke stažení na www.vdv.cz.

Aktuality

OPEN MEDICAL INSTITUTE
Medical Education without Borders

 The American Austrian Foundation

Salzburšské semináře pro lékaře

Již deset let koordinuje VDV vzdělávací program pro lékaře Medical Seminars International, který je největším projektem výměny znalostí a zkušeností v různých oborech medicíny ve střední a východní Evropě. Vzdělávací program Salzburg Medical Seminars International realizuje a financuje American Austrian Foundation a Open Medical Institute a v ČR jej koordinuje VDV. Vzhledem ke špičkové úrovni přednášejících představují Salzburšské semináře výjimečnou příležitost a zajímavou výzvu pro lékaře z ČR. V roce 2010 se na Salzburšské lékařské semináře a na odborné stáže ve Vídni přihlásilo 191 českých lékařů a lékařek, z nichž 52 prošlo úspěšně výběrovým řízením a zúčastnilo se semináře nebo absolvovalo stáž.

Prázdniny u moře pro 570 dětí z dětských domovů

VDV letos zprostředkoval přímořské pobyty u moře v Chorvatsku pro 570 dětí z 24 dětských domovů. Cílem pobytů je přispět k tělesnému a duševnímu zdraví dětí bez uspokojivého rodinného zázemí. Jednou z cest, jak pomoci dětem, které jsou odkázány na ústavní výchovu, je umožnit jim trávit volné chvíle mimo ústavu. Tento projekt realizuje VDV s Majetkovou, správní a delimitační unií odborových svazů Praha od roku 1990 a od té doby strávilo díky němu prázdniny u moře více než 9 000 dětí.

Poděkování dárcům

newton media

 News Outdoor
Czech Republic

● Společnost **NEWTON Media, a. s.**, již třetím rokem poskytuje VDV zdarma týdenní monitoring médií. Díky monitoringu můžeme sledovat úspěšnost našich PR akcí v médiích a ohlasy veřejnosti na naši činnost.

INTERNÍ MEDICÍNA
pro praxi

● Časopis **Interní medicína pro praxi** již dva roky podporuje náš vzdělávací projekt Salzburg Medical Seminars International. Díky podpoře časopisu můžeme šířit povědomí o seminářích v Salzburgu mezi lékařskou veřejností a přispět k tomu, aby se co nejvíce lékařů zúčastnilo mezinárodního vzdělávacího programu.

● Společnost **News Outdoor Czech Republic, s. r. o.**, nám v říjnu poskytla prostory pro propagaci osvětové kampaně „Mluvme o stáří“ v hodnotě 400 000 korun. Kampaň realizuje obecně prospěšná společnost Elpida a VDV je jejím partnerem.

L I N E A R T
REKLAMNÍ AGENTURA

● Děkujeme společnosti **LineArt Group, a. s.**, která se podílela na přípravě oslav 20. výročí VDV. Díky grafickým pracím, které zdarma společnost VDV poskytla, jsme mohli vydat publikaci 20 let Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a uspořádat výstavu fotografií o paní Olze Havlové v Paláci Lucerna.

● Děkujeme všem soukromým dárcům, kteří VDV poskytli finanční dary o prázdninách a v září:

Diana Sternbergová 50 000 korun
JUDr. Miloš Holeček 21 000 korun
JUDr. Milan David 10 000 korun
Václav Fryba 5 000 korun
MUDr. Anna Spurná 10 000 korun

Připravila Monika Granja

Advokátní kancelář Kocián Šolc Balašík

Koncerty dobré vůle

Advokátní kancelář Kocián Šolc Balašík (KŠB) vznikla v roce 1990. O pět let později do ní nastoupila Ing. Helena Navrátilová a v témže roce kancelář uspořádala svůj první benefiční koncert ve prospěch VDV. Říkáte si: náhoda? Nikoliv!

*„Naše práce spočívá v tom, že koncert zorganizujeme a především že na něj pozveme naše klienty, obchodní partnery, profesní kolegy, kamarády a přátele, rodinné příslušníky...
Přejeme si, aby se koncert stal krásnou událostí s pěknými uměleckými výkony, ale zároveň také sponzorskou akcí, jejímž cílem je přinést peníze pro projekty VDV;“
říká Helena Navrátilová, vedoucí týmu daňových poradců kanceláře Kocián Šolc Balašík*

Helena Navrátilová, dnes vedoucí týmu daňových poradců kanceláře, přišla s nápadem tyto koncerty dobré vůle (jichž se uskutečnilo již patnáct) pořádat. Odmítá označení, že by byla jejich duší. „Spíš iniciátorem,“ oponuje. „Jen díky pomoci a spolupráci všech kolegů je můžeme připravovat,“ říká.

Koncerty dobré vůle bývají každý rok ve stejnou dobu – buď v čase adventu (adventní koncerty), nebo krátce před ním (benefiční koncerty). „Naše práce spočívá v tom, že koncert zorganizujeme a především že na něj pozveme naše klienty, obchodní partnery, profesní kolegy, kamarády a přátele, rodinné příslušníky... Přejeme si, aby se koncert stal krásnou událostí s pěknými uměleckými výkony, ale zároveň také sponzorskou akcí, jejímž cílem je přinést peníze pro projekty VDV.“ Provázanost koncertů s VDV vznikla podle Heleny Navrátilové docela přirozeně, jak prý to u takových věcí bývá. Potkala se s paní Olgou Havlovou osobně při jiných charitativních akcích. Nešlo však jen o jejich osobní souznění. „VDV je mimořádně důvěryhodnou nadací a zároveň také nadací velmi profesionální, která je neobyčejně skrupulózní, pokud jde o hospodaření s prostředky získanými z darů či jiným způsobem.“ A to odpovídá také povaze advokátní kanceláře KŠB.

Umělecký zážitek

Zaměřením koncertů se pořadatelé snaží vyhovět očekávání publika, avšak nebývá to jednoduché. „Očekávání návštěvníků jsou rozmanitá, někteří by upřednostňovali klasický repertoár, jiní vítají exkurzi i do dalších žánrů, takže jsme experimentovali například i s jazzem či s moderní hudbou založenou na folklóru, dlouho jsme spolupracovali s Bambini di Praga... Střídáme pěvce, instrumentalisty i komorní tělesa,“ popisuje Helena Navrátilová snahu nabídnout ▶

Irena Šatavová

Koncerty dobré vůle pokračování

věrnému publiku náhledy do různých hudebních zákoutí.

Letošní koncert se skutečně už tradičně v neděli večer, a to 21. listopadu v prostorách kostela sv. Šimona a Judy na Starém Městě v Praze. Vystoupí zde náš přední klavírista Ivan Moravec, který bude hrát mazurky a nocturna od Fryderyka Chopina, houslista Roman Patočka si připraví například skladby Clauda Debussyho a smíšený pěvecký sbor Carmina Bohemica vystoupí s repertoárem od Antonína Dvořáka, Zdeňka Lukáše a dalších.

Pohled do zákulisí

„Někteří umělci striktně trvají na tom, že žádný honorář nepřijmou, sympatizují s VDV a svoje vystoupení pojímají jako charitativní příspěvek,“ odpovídá Helena Navrátilová na otázku týkající se vystupujících umělců. Připouští ale, že se vyskytli i tací, kteří naopak měli v tomto ohledu velice odvážné představy. „My jsme na to dosti citliví a snažíme se nabídnout umírněný honorář, protože víme, že i kvalitní umělci nejsou nijak skvěle honorováni a mají právo na svůj výdělek. Určitě jde ale o částky nižší, než jsou jejich standardní odměny,“ objasňuje zákulisí koncertů Helena Navrátilová. S umělci je třeba jednat v dostatečném předstihu, takže už nyní, na začátku října 2010, je dohodnutá účast Pražské komorní filharmonie na koncertu dobré vůle v listopadu 2011. Další organizační práce spojené s koncertem vrcholí obvykle v létě v srpnu, a přestože se na nich podílí doslova každý svým dílem, hlavní tíha organizační a administrativní činnosti leží na organizačním vedoucím kanceláře KŠB Josefu Kurčínovi, jehož přínos ocenil VDV letos v červnu udělením Poděkování za účinnou spolupráci na Ceně Olgy Havlové.

Charitativní přínos

Cena vstupenky na koncert je sto korun a je s ní spojen dobrovolný dar. „Ti, kteří chtějí,

Fotografie pořízená během loňského Benefičního koncertu dobré vůle zachycuje (zleva) JUDr. Martina Šolce z advokátní kanceláře KŠB, který koncerty téměř každý rok svým proslavem zahajuje, Ing. Helenu Navrátilovou a JUDr. Romana Felixe, jenž spolu se svou rodinou chodí na koncerty snad od samého počátku a přispívá na ně darem

přispívají dalšími částkami, ať již v podobě darů, nebo sponzorských příspěvků, které mají formu úplaty za zveřejnění jejich jmen či obchodní firmy na vstupenkách, v programu, na místě koncertu, v děkovném inzerátu, ve výroční zprávě nadace... těch příležitostí je celá řada,“ vysvětluje Helena Navrátilová. „Pro mnohé je atraktivní, že jejich jména jsou uváděna na seznamu dárců a sponzorů, který distribuujeme ještě další dva roky spolu s pozvánkami na další koncert.“ Všechny příspěvky od téměř čtyř set účastníků koncertu Dobré vůle se shromažďují na samostatném účtu a pak se jednou částkou převádějí VDV.

Komu tyto peníze pomáhají? Doposud byly určené zejména na projekty Nová rodina a Senior, letošní výnos poputuje dle přání ředitelky VDV Mileny Černé celý ve prospěch druhého ze jmenovaných projektů. „Těžké stáří se leckdy děje jakoby vskrytu, není tak na očích a nevěnuje se mu zdaleka taková péče, jakou si zaslouží. Teprve když někdo z našich blízkých touto těžkou etapou prochází, tak si uvědomujeme, co to znamená a co senioři potřebují,“ říká z vlastní zkušenosti Helena Navrátilová.

Srdce napovídá, kde je pomoci potřeba

Má Helena Navrátilová se svými kolegy stále dost síly na pokračování v této práci? „Sbíráme k tomu odvalu,“ říká. Každý koncert totiž znamená i určité riziko neúspěchu, ať už finančního, nebo jiného. „Minulý koncert byl poznamenán současnou ekonomickou situací a výnos loňského koncertu představoval druhý nejnižší, ale všichni chápeme, proč tomu tak bylo. Pro mě je největším rizikem zklamání, že by se koncert nepovedl tak, jako tomu bylo doposud.“

Věříme, že se tyto obavy Heleny Navrátilové nikdy nenaplní. Že znovu zvítězí lidská solidarita se slabšími. Že dobrá vůle, vetknutá také do názvu koncertů, a ochota všech advokátů, daňářů a zaměstnanců kanceláře KŠB pomáhat bude inspirací pro jiné, kterým – slovy Heleny Navrátilové – jejich srdce říká, kde je pomoci potřeba. ●

„Starší lidé jsou nenahraditelní pro zachování kontinuity generací,“ tvrdí Helena Illnerová

Helena Illnerová, bývalá předsedkyně Akademie věd a žena, které vládnoucí koalice v roce 2003 nabídla kandidaturu na funkci prezidenta ČR, je profesorkou fyziologie, doktorkou věd a členkou řady vědeckých rad a společností. Respekt si vydobyla svými pracemi o biologických hodinách ovlivňujících život savců i člověka. Kdo by mohl být povolanější než ona pro rozhovor o stárnutí a stáří?

Irena Šatavová

● Kdy vlastně začíná stáří?

To je velice těžké říci, protože stárneme od okamžiku, kdy se narodíme. Každý máme stárnutí trochu jinak určené. Je to dáno částečně způsobem našeho života a částečně geny. Dnes už byly nalezeny geny pro dlouhověkost, i když ještě ne u člověka, ale u hlístice *Caenorhabditis elegans*, která slouží jako model pro studium mnoha biologických parametrů. Překvapivě se zjistilo, že některé hlístice mohou žít až jeden a půlkrát déle než jiné. A závisí to právě na genu pro dlouhověkost.

● Obecně ale bývá stáří spojováno s věkem.

Samozřejmě, ale nejen s ním. Je dáno jednak tím, jak stárne náš organismus, a jednak jak bude stárnout náš duch. Proto je třeba stále a stále cvičit obojí: nezanedbávat ani tělo, což už dneska všichni vědí, ale ani ducha. Nejdůležitější je zachovávat si zájem o věci. Pořád být součástí společnosti, snažit se pochopit nové věci a cokoliv, co se kolem nás děje, pomáhat druhým a zachovat si možnost divení se nad krásami a záhadami světa.

● Je možné zpomalit ony tikající biologické hodiny v nás?

Jedna věc je náš lineární čas, který ubíhá od početí do smrti, a ten můžeme částečně ovlivnit způsobem života. A druhá věc je náš čas cyklický, převážně denní, který je řízen biologickými hodinami v nás. I ty se mohou věkem měnit. S přibývajícím věkem jakoby časový systém v nás slábnul a stírají se rozdíly mezi tím, co se děje v našem těle ve dne a co se v něm děje v noci. Říkáme, že časový systém začíná být fragmentovaný: starší lidé mívají přerušovaný spánek, pospávají ve dne a v noci jsou vzhůru. To však platí zase jenom u někoho, ne u všech lidí. U těch, kteří si zachovávají strukturu svého běžného denního režimu – brzy ráno vstanou, přes den budou stále něco aktivně dělat, někde pomáhat, něco studovat a večer si lehnou – bude jejich časový systém slábnout daleko pomaleji než u lidí, kteří po odchodu do důchodu podlehnou tomu, že už vlastně nic nemusejí, a zůstanou vylehávat v posteli.

● Čili rychlost stárnutí můžeme ovlivnit tím, jaký způsob života ve stáří vedeme.

Strašně moc. Aby si zachoval silný časový systém, člověk by měl především chodit na procházky a maximálně pobývat venku, zejména svítí-li slunce, protože vnímání vnějšího osvětlení je nesmírně důležité. Vnější osvětlení bývá podstatně silnější než osvětlení uvnitř místnosti. Právě vnímání střídání intenzivního světla a pak opět tmy člověka synchronizuje s vnějším 24hodinovým dnem a posiluje náš denní časový systém a program.

● Vida, už víme jak na to, abychom se déle uchovali mladí. Jak to ale udělat, aby starší lidé byli vnímáni společností jako lidé hodnotní a zasluhující respekt?

To spolu úzce souvisí. Aby se člověk udržel relativně mladý a měl radost ze života, musí mít zájem o věci, které se dějí v jeho okolí. Musí se snažit tomuto okolí pomáhat, neboť součástí zájmu je nejen to, že vidím a vnímám věci dobré a špatné, ale i to, že se jich sám chci zúčastnit a věci špatné se budu snažit nějakým způsobem napravit. Já bych vůbec nebyla proti tomu, aby se starší lidé angažovali více v komunální politice. Každý zde může udělat hodně moc, je to jen věcí volného času, který právě starší lidé mají.

● Přesto si mnozí důchodci myslí, že odchodem ze zaměstnání pro ně už všechno končí.

Ale nekončí. Mohou být velmi užiteční za prvé svému okolí, za druhé v práci, kterou dělali a kam mohou docházet, a za další své rodině. A nejde jenom o ty „hlídací babičky“, ale o zachování kontinuity generací, předávání tradic a zároveň i společenské zodpovědnosti. Rodiče mají málo času na to, aby svým dětem vyprávěli historické zkušenosti, zatímco prarodiče čas mají a navíc mají i potřebný nadhled a moudrost. Téměř bych řekla, že je přímo jejich povinností tuto historickou zkušenost vnoučatům předávat, v tom jsou starší lidé nenahraditelní. ▶

Starší lidé jsou nenahraditelní...

pokračování rozhovoru s Helenou Illnerovou

● A když nemají své vlastní děti?

I tak mají spoustu možností, jak se uplatnit. Například v nemocnicích stále chybí lidé, kteří by si povídali s dlouhodobě nemocnými malými pacienty, nebo u dětí, jimž se jejich rodiče příliš nevěnují, případně jinde v rámci svého okolí. Představa, kde mohou být užiteční, by měla jít s odchodem do důchodu ruku v ruce. Člověk si musí nejen zachovat zájem, o kterém jsem mluvila, fyzickou a duševní svěžest, ale musí také realizovat svoji potřebu užitečnosti.

● Dnešní společnost se však občas chová tak, jakoby si starších lidí příliš necenila a spíše vyznávala kult mládí.

To máte pravdu. Dnes všichni mnoho pracují, vyznávají nutnost celoživotního učení, flexibility. A hlavně heslo „mládí vpřed“. To je možná chyba. Vzpomínám si na jeden výzkum zaměřený na to, jak které země dělají pokrok a jsou úspěšné zejména na poli konkurenceschopnosti. U České republiky bylo jako negativum uvedeno právě to, že na mnoha pozicích máme příliš mladé lidi. Bylo to v době, kdy jsme dávali zelenou mladým lidem údajně nepoznamenaným komunismem, jako byl třeba Stanislav Gross, přičemž oni byli už poznamenaní něčím jiným, na co jsme zase vůbec nemysleli my.

● Měla byste recept na vyléčení tohoto stavu?

Organizace by měly být řízeny nejen lidmi, kteří mají schopnost a touhu dovídat se stále něco nového a tvůrčím způsobem nové poznatky aplikovat, ale i lidmi moudrými a harmonickými. Obecně naší společnosti chybí harmonie a dlouhodobější nadhled, které může leckdy poskytnout starší člověk ve větší míře než mladý.

● A domníváte si, že ona harmonie k nám přijde plynutím času jaksi sama?

Měla by přicházet trochu seshora. Naši představitelé by nám měli ukazovat, co je to chovat se harmonicky, jak se dorozumět, s vidinou prospěchu a blaha ne jich samých či jejich stran, ale celku, tj. nás všech. Druhou možnost spatřuji v tom, aby bylo více žen ve funkcích, neboť ženy nejsou ze své biologické podstaty tak agresivní jako muži. Speciálně v různých rozhodovacích funkcích, které vyžadují, aby si člověk leccos načetl, prostudoval řadu materiálů a měl životní zkušenosti, je starší člověk leckdy nedocenitelný.

● Vraťme se ke stárnutí. Jak ho zvládáte vy?

Myslím, že docela dobře. Jak člověk stárne, získává velkou pokoru. Samozřejmě že ho zamrzí, že to či ono už nemůže dělat jako zmlada, třeba sjíždět na lyžích prudké kopce a nechat si hvízdát vítr ve vlasech, ale na druhou stranu si musí uvědomit, jak byl šťastný, že to vůbec kdy dělat mohl. A měl by za to být vděčný a smířit se s tím, že teď stárne. Pokud ale má zájem o okolí, umí pomáhat a je relativně zdravý, tak se mu může stárnout docela dobře. Důležité je vědomí, že za ním nezůstalo nic, za co by se musel pronikavě stydět.

„Snad nejdůležitější brázdou, která by za člověkem měla zůstat, je brázda slušného člověka,“ myslí si Helena Illnerová

● A co dneska děláte vy? Co vás naplňuje?

Zůstávám, byť jen jako emeritní pracovník, ve Fyziologickém ústavu Akademie věd, kde sloužím jako konzultant, což mě těší. Jsem zvaná na mnohé přednášky, dělám předsedkyní České komise pro UNESCO, v Učené společnosti zastávám dosud pozici místopředsedkyně. Jsem předsedkyní Komise pro etiku vědecké práce v Akademii věd, což mi překvapivě dává docela zabrat, protože řešíme případy, nad nimiž se člověk musí hodně zamyslet a musí si prostudovat mnoho materiálů. Etika se ale pro starší dámu docela hodí. Také jsem v mnoha vědeckých radách, snad až v příliš mnoha vědeckých radách. Samozřejmě se snažím i pomáhat své rodině, byť to nebývá tradičním pečením bábovek. Se svými pěti vnoučaty trávím vždy část léta a to je velká radost. Jak děti postupně dorůstají a dělají různé zkoušky na školy, snažím se jim pomáhat, hlavně v matematice. Ale moje původní představa byla, že až půjdu do důchodu, tak začnu dělat něco úplně jiného.

● Co?

Chtěla jsem se věnovat romské problematice, ale ne tak, že budu někde vydávat nějaké studie. Chtěla jsem vyhledávat ve svém okolí romské děti, které potřebují doučovat, apod. Také jsem chtěla napsat populární knihu o svém oboru, o biologických hodinách, aby lidé trochu pochopili čas v nás a sami uviděli, jak mohou příznivě ovlivnit svůj život. Zatím jsem se k tomu nedostala, ale věřím, že se mi to povede. Budu však muset odstoupit z některých svých funkcí.

● Nezmínila jste přírodu a turistiku, kterým jste se hodně věnovala. Zbývá vám na to ještě čas?

Přírodu miluji. Bez lesů, luk a kopců bych nemohla být. A stále jezdím na kole.

● Kdysi jste dlouhou dobu vedla i oddíl skauta...

Šlo o turistický oddíl mládeže TOM. Byly to dívky od šesti do deseti let. Nedávno jsem se s nimi zrovna sešla. Na setkání jich přišlo více než padesát a vidět ta děvčata – no jakápak děvčata, dneska to už jsou třiceti- čtyřicetileté ženy – byla radost. Moc mě potěšilo, že většinou mají děti, často i tři až čtyři, a to i ty, které jsou současně velmi úspěšné ve své kariéře. Převládalo však u nich přesvědčení, že laskavá výchova dětí je velmi důležitá.

● Je tato brázda důležitější než ta, která za člověkem zůstává třeba ve vědecké práci?

Myslím si, že za mnou ve vědecké činnosti brázda zůstala také, ale nevím, zda je tou nejpodstatnější. Žena si asi myslí, že nejdůležitější je, když po ní něco zůstává ve vlastních dětech a když se to přenáší dál i na vnoučata. Společně s láskou, kterou jim člověk dal. A snad nejdůležitější brázdou je brázda slušného člověka. ●

Poznamenejte si do diáře...

● Do 5. listopadu 2010

se lékaři a pracovníci NNO mohou přihlásit na seminář „Spinální péče v České republice“, který proběhne 11. listopadu od 11 hodin v privátním klubu MAT (Karlovo náměstí 19., Praha 2). Seminář povede MUDr. Jiří Kříž, primář Spinální jednotky při Klinice rehabilitace a tělovýchovného lékařství UK 2. LF a FN Motol a nositel Ceny Olgy Havlové za rok 2010. Přihlášky na seminář najdete na www.vdv.cz.

● Do 20. listopadu 2010

můžete v Kavárně Lucerna (Palác Lucerna, Praha 1) zhlédnout výstavu fotografií o paní Olze Havlové. Výstava se koná k 20. letům založení VDV.

● 21. listopadu 2010

se od 19 hodin uskuteční v Kostele sv. Šimona a Judy v Praze Benefiční koncert dobré vůle, který každoročně pořádá Advokátní kancelář KŠB ve prospěch projektu Senior Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

● Od 17. listopadu do 8. prosince 2010

se zúčastní 7 dětí s těžkými formami astmatu ze severu Čech třítydenního diagnostického a léčebného pobytu v Mezinárodním dětském centru Vysokohorské kliniky v Davosu.

● 5. prosince 2010

se VDV zúčastní Mikulášského bazaru v Pražské křižovatce (Anenské náměstí, Praha 1), který každoročně pořádá Nadace Vize 97. Od 12 do 18 hodin bude Pražská křižovatka otevřena veřejnosti. Těšit se můžete na prezentaci neziskových organizací, pestrý program a krásnou předvánoční atmosféru.

● 14. prosince 2010

se uskuteční den otevřených dveří Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Od 10 do 15 hodin si můžete prohlédnout prostory VDV na Senovážném náměstí 2 v Praze 1, setkat se zaměstnanci VDV a podívat se na naši práci.

Podrobnosti ke všem akcím získáte na www.vdv.cz

Chcete pomoci?

Pomozte proměnit sen ve skutečnost

Dobrá není nikdy dost

veřejná sbírka na pomůcky, které potřebují děti a dospělí se zdravotním postižením

účet č. 625 625 625 / 0300

Výbor dobré vůle
Nadace Olgy Havlové

www.vdv.cz

Zařízení pro starší lidi

– č. účtu: 397 655 004 / 2700

Číslo účtů na ostatní projekty VDV

– č. účtu CZK: 478 437 033 / 0300

– č. účtu USD: 478 573 203 / 0300

Přihlaste se jako fanoušek VDV na Facebooku

www.facebook.com/vybor.dobre.vule

Výbor dobré vůle
Nadace Olgy Havlové